

El Pendís

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí de Sau a Rupit - Rupit
Emplaçament Al bell mig del terme municipal, sota el cingle del pla Boixer i del turó del Pendís
Alçada: 766 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.00651
Longitud: 2.46128
UTM Est (X): 455389
UTM Nord (Y): 4650639

Classificació

Número de fitxa 08901 - 97
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Revestiments i obertures degradades, abundant vegetació
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit.
També està regulat com a Àrea d'Expectativa Arqueològica pel mateix catàleg.
Data aprovació: dv., 23/05/2014 - 12:00
Número inventari IPA 23478
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada

Titular: Ref. Cad.: 001604100DG55B
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dl., 07/12/2020 - 12:37

Descripció

Masia aïllada de planta rectangular, assentada damunt del desnivell del terreny. Presenta una coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener perpendicular a la façana principal i un doble ràfec de teula àrab (a les façanes de migdia i ponent) i llates i mènsules de fusta (façanes de tramuntana i llevant). Està distribuït en planta baixa i dos pisos, amb la façana principal orientada a migdia. Destaca el portal d'accés principal, d'arc de mig punt adovellat i amb els brancals bastits amb carreus de pedra. Al seu costat hi ha dues petites espitlleres i, damunt seu, una finestra rectangular amb la llinda i els brancals decorats i un guardapols superior ornamentat que dibuixa un frontó. Al costat d'aquesta obertura hi ha una finestra simple emmarcada amb carreus de pedra, l'ampit motllurat i la llinda plana gravada amb l'any 1855. La resta d'obertures de la construcció presenten la mateixa tipologia constructiva que l'anterior, tot i que els ampits motllurats es concentren tant a la façana principal com a la de tramuntana. La façana de ponent està força més degradada que la resta, donat que es va enderrocar l'antiga comuna que se li adossava (no s'ha pogut constatar que el forn encara resti dempeus donada l'abundant vegetació que cobreix la zona). La construcció està bastida en pedra desbastada i sense treballar lligada amb morter de calç i disposada de forma regular. El parament principal presenta un revestiment arrebossat força degradat i s'observen diverses reparacions efectuades amb fragments de maons i ciment. Les cantonades, lleugerament atalussades en la seva part inferior, estan embellides amb carreus de pedra.

Davant de la façana principal hi ha dos volums auxiliars aïllats en mal estat de conservació. Presenten les cobertes de teula àrab de dues vessants, amb els careners perpendiculars a les façanes principals. L'antic paller està distribuït en planta baixa i pis, i fou tancat i mal reformat en els darrers temps. L'altre volum, probablement destinat al bestiar, s'organitza en un sol nivell i no ha patit cap reforma recent. Ambdues construccions estan bastides en pedra sense treballar i maons, amb els paraments arrebossats i carreus de pedra a les cantonades (sobretot pel fa al paller).

A la banda de tramuntana de la masia hi ha un volum de planta rectangular amb teulada d'una sola vessant, organitzat en dos nivells i destinat al bestiar. Presenta obertures rectangulars bastides amb maons, carreus i llindes planes de fusta, amb un accés directe a la planta superior des de la façana de ponent. La construcció està bastida amb pedra sense treballar de diverses mides, disposada de forma regular i amb les cantonades embellides.

Observacions:

La masia i el volum de tramuntana estan inclosos dins dels límits de l'Espai Natural Protegit del Collsacabra. Els volums situats a la banda de migdia en queden exclosos.

Història

La primera referència documental relacionada amb aquesta masia es troba en el fogatge de l'any 1497, on apareix mencionat un personatge anomenat "En Pandís" dins de la parròquia i terme de Sant Joan de Fàbregues. Posteriorment, en el fogatge de l'any 1553, apareix mencionat en "Joan Pandís" dins del mateix terme i parròquia. Segons la data gravada a la llinda d'una finestra situada a la façana principal, l'edifici fou

reformat a mitjans del segle XIX.

Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm identificació R31.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan (2014). *Catàleg de masies i cases rurals. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació M54.

IGLÉSIES, Josep (1979). *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 455.

IGLÉSIES, Josep (1991). *El fogatge de 1497. Estudi i transcripció*. Col. Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana, 111-112. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 262.

PARÉS I GANYET, Quirze (1985). *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 470, 484.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

